

Ilisimatitsinermit nassuiaat - Angerlarsimaffeqannginnermit nassuiaat

AALLAQQAASIUT

Suliatigut politikikkullu angerlarsimaffeqannginneq naalagaaffimmi nunallu assigiinngitsut akornanni nassuiaatissallugu unammillernartarpoq. Suliatigut peqqutaavoq, umammillernarami eqimattat killilissallugit, assersuutigalugu innuttaasunut neqeroorutit soorlu: akunnittarfik, inersuaq sinittarfik, kialaarfiit isumaginninnermilu suliniutit. Politikikkut sammineqarnikuuvoq, ajornartorsiut qanoq isummerfigineqarnikuunersoq. Siornatigut politikikkut USA-mi aamma Europami angerlarsimaffeqannginneq pillugu eqqartorneqarnikuuvoq, inuttut nammineq ajornartorsiutaasoq - taamaattumillu innuttaasoq pineqartoq nammineq iliuuseqarfigisariaqarsimallugu. Periarfissaasimangippat naalagaaffinnit atugarissaarfiusunit pilersitsinerup nalaani assigiinngitsunik suliniuteqarnermi peqarpoq oqaluffiit, kajumissutsimik peqatigiiffiit, imaluunniit nunani ilaanni pisortani neqeroorutit aqutugalugit. Ullumikkut naalagaaffinni atugarissaarfinni nutaanerusuni angerlarsimaffeqannginneq eqqartortarpaat soorlu pissutsinik tunngasunik ajornartorsiutaasoq^{1,2}, peqputigisinnaalluugu inissiamit nalaatsorlunnerit, illoqarfimmi nunamilu sulinngiffeqarneq, aningaasaqarnikkullu nutaanerit annertuumik allanngorarnerit, nunarsuarmi tuniniaavinni naalagaaffinnilu aningaasaqarnikkut sunnersimallugit.

Ilisimatitsinermit nassuiaammi naggataani angerlarsimaffeqannginnermit pingaarnertut immikkoortiterineq siunnersuutaavoq, ilagai ersilluni ersinngitsumillu (isertortumik) angerlarsimaffeqannginneq. Pingaarnertut aappaattut immikkoortiterinermit ilagai angerlarsimaffeqannginnissamut navianartorsiorneq, angerlarsimaffeqannginnissamut qanittut.

Ilisimatitsinermit nassuiaat - angerlarsimaffeqannginnermit isumasiuut - Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermit Naalakkersuisoqarfik kissaatigisaa naapertorlugu allaaserineqarpoq, suliarineqarluni Ilisimatusarfimmit aqutsisumit Issittumi Atugarissaanermik Ilisimatusarfimmi Steven Arnfjord - lektorimit Kevin Perry-mit taperneqarluni.

Angerlarsimaffeqannginnermit isumasiuutip siunertai

Angerlarsimaffeqannginnermit isumasiuut assigiinngitsunik siunertaqarsinnaavoq. Ingerlatsinnermi suleriaatsimi imaluunniit inatsisigut suleriaatsimi pineqarsinnaavoq, kiap inatsisigut ikiuserneqarnissamut pisinnaatitaaffiit piginerai, pinaveersaartitsinnermut suliniut kimut naleqqiunnersoq imaluunniit aamma killilerneqartartut. Isumaginninnermi politikikkut naleqqiussinnermi naleqqulluarneq pineqarpoq. Ikiorserneqarnissaminnik pisariaqartitsinerpaasut ikiorserneqarnissamut pisariaqartitsinerpaanngitsut. Qanga oqariartaasiivoq, maanilu misissuisartuni innuttaasut pillugit oqallinnermi tusarsaasarluni, erseqqissumik nalilerneqarpoq inuiaqatigiimmiissinnaasoq, nalaatat naapertorlugit tulluarpat. Aningaasatigut ikiorsiissutinik tunineqarsinnaapput (ullumikkut isumaginninnermi ikiorsiissutit assigai), allallu - eqimattat mikinerusut. Eqiasuttut iluaqutaanngitsullu. Tunniussinaviangillat (ilai ilimanngilaq tunniussinaviangitsut), piitsunut ikiorsiissut³. Nunatsinni kanngunartuussimavoq, ullumilu taamaalluni. Assingusumik paasininnermi eqqaaqgissinnaavarput maanna inatsimmi pisortanit ikiorsiissutit pillugu 2006-imiit §13 pilersuineq pillugu:

“Imm. 5. Nammineq pisuussutigisamik pissaaleqisoqarpat aallaavittut taamaallaat tunniunneqarsinnaapput pilersuinnermut akiligassanullu aalajangersimasunut pisortanit ikiorsiissutissat affaannai”⁴.

Inuup ataatsip ilisimasaanik isiginnittariaasiivoq, nammineq inuiaqatigiinni peqataasinnaassalluni, inuiaqatigiit tassaavoq Kalaallit Nunaat. Peqataanngikkaanni malittarisassaq naapertorlugu paasineqarsinnaavoq, nammineq pisooqataassuulluni. Tamanna politikikkut naleqqiussineruvoq – kisiannilu innuttaasunit qinersineq.

2018-imi Ilisimatusarfik Kalaallit Røde Korsiat peqatigalugu nuna tamakkerlugu misissuipput, paasiniarlugu innuttaasut qanoq isumaqarnersut kikkut *atugarliortuunersut*. Itinerusumik apeqqut tassaasimavoq, nalilersuisoqartarnersoq inuit nammineq pisuussutigigaat inissisimaffitsik. Aperineqartut amerlanersaat taama isumaqarsimapput. Nammineq inissisimaffitsik pisuussutigaaat⁵. Akissut amerikkarmiunut siusinnerusukkut angerlarsimaffeqannginnermit misissuineranut 1900-kkut missaaanut utersaarnarpoq. Tamanna angutit angerlarsimaffeqanngitsut sisamangorlugit immikkoortinneqarsimapput:

1. Imminut pilersortut, ukiup ingerlanerani ilaatigut imaluunniit tamakkiisumik sulisut.
2. Nammineersinnaanngikkallarneq, nukappiaqqat angerlarsimaffimminiit qimaasimasut sulisillunilu ajoqusernermilu eqqugaasimasut.
3. Ataavartumik nammineersinnaannginneq, eqimattamut siullermut imaluunniit aappaannut atasimagaluartoq, kisianni maanna pisortatigut ikiorsiissutini uumaniarnerusarluni.
4. Pilersukkat, ingerlasinnaapput imaluunniit ajoquteqarput, pisortamit uummassuteqarlutik⁶.

Qulaanniittumi inunnik isiginnittariaatsimi paasineqarpoq inuk nammineq akisussaaffeqartoq namminerlu inissisimaffimminut pisuusoq.

Isumasiuut inissaqarnerusumut ingerlaartoq

Isumasiuut ullumikkut kitaanit naalagaaffiit atugarissaarfinit immikkullu skandinaviamiut naalagaaffiit atugarissaarfiusuni atorneraangat nassuernermit pisarpoq, angerlarsimaffeqannginnermut peqqut sugaluarpat, pisuunnermik apeqqut iluaqutaaneq ajorpoq, angerlarsimaffeqannginnerup annertussusia nunami annikilliniaraanni. Isumasiuutit sakkortuumik suliniuteqarnernut atapput, angerlarsimaffeqannginnermit immikkoortiterinnermut arlalinnut aallartisisinnaallutik.

Angerlarsimaffeqannginneq pillugu Kalaallit Nunaanni tusagassiutigut assigiinngitsunik nalunaaruteqartarpoq. Nalunaarusiami annertunerusumi angerlarsimaffeqannginneq pillugu Kalaallit Nunaanni Aalborg Universitet 2013-imi taaguutit atornerarput:

- *Angerlarsimaffeqanngitsaq, inuit siniffissaqanngitsut*
- *Inissiaqanngitsut, inuupput piffissami sivilisinerusumi ilaqtamini imaluunniit kammalaatimini najugaqartut.*
- *Allamik inissarsineq, inuupput inissiani suliffeqarfinni allamik inissiinermi inissiani najugallit⁷.*

Isumasiuutit imaluunniit immikkoortiterinerit inissiamut atortunut atuupput. Inuit inissiaqartut imaluunniit inissiaqanngitsut. Qulaanniittumi isumaginninnikkut inissisimaneq eqqaaneqanngilaq, inuit inissisimaffiat eqqaaneqanngillat.

Ataanniittumi isumasiuut Preben Brandtимиit isiginiarutsigu, aqutsisuusimasoq danskimi "Projekt Udenfor", isumaginninnikkut politikikkut isumasiuunerusumik peqarpugut:

Angerlarsimaffeqanngitsut, isumaginninnikkut politikikkut paasillugu, inuupput, inissaqannginneq saniatigut arlalinnik anigoruminaatsunik ataqpeqatigiinnermilu isumaginninnerni annertunerusumik peqqqinnermilu ajornartorsiuteqartut, ajornartorsiutit ajornartorsiortippaat inunnut ajornartorsiortitsisut inooqatigiinnikkut ataqatigiinnerni. Pissutsinit amerlasuuni itisuumik inuup ataatsip inuunianiipput imaaliannaarlutik aaqqinneqarsinnaanani⁸.

Una isumasiuut nalaatsornerni amerlasuuni akulikitsumik pisarpoq, innuttaasumi pisarlutik, innuttaasut angerlarsimaffeqannginnermi inissisimasut.

Kalaallisut taasarpaput angerlarsimaffeqanngitsut – inuit angerlarsimaffeqanngitsut. Saniatigut atortorissaarutaavoq, uanilu angerlarsimaffik-taaguut soorlu danskisut tuluttullu qitiulluni.

Ilisimatusarnermi ukiorpassuit ingerlanerani naammattoorparput attaveqarfiit, toqqissisimaneq isumannaassuserlu pissutsit eqimattanut inunnit ilaannut pingaaruteqartuusut. Assersuutigalugu arnat isumannaassuseq toqqissisimaneerlu pingaartinnerusarpaat. Angutit oqaloqatiginikuusagut – suliffik inissiarlu pillugu oqalullutik aallartittarput. Uani atortorissaarutit qitiutinneqarput ingammillu toqqissisimaneq pisinnaatitaaffillu periuseq angerlarsimaffeqarnissamut.

Europami angerlarsimaffeqannginnermi ilisimatusartuni tusaamasat ilaat, Nicolas Pleave, angerlarsimaffeqannginneq pillugu nassuiaatinik arlalinnik allaaserinninnikuuvoq, europamiut peqatigiiffiit angerlarsimaffeqannginnermit peqatigiiffinniit (FEANTSA) europamiut naalakkersuisuanut. Taamaakkaluartoq Europami ataatsimut angerlarsimaffeqannginnermut periuseqanngilaq – ataatsimut pineqartumi isumasiuut⁹.

Nunat assigiinngitsut naalagaaffiillu qullersat peqatigiiffiisa isumasiutaat

Angerlarsimaffeqannginnermi isumasiuutit skandinaviami nunani tusarsaanerulerput.

Danskit assersuutit marluk aajuku, Eqimattamit isumasiuut siulleq danskit isumaginninnermi inatsit §110 inissamut neqeroorut:

Eqimattat inissamut neqeroorummut ineqarallarnissamut isumaginninnermi inatsit §110 naapertorlugu inuit tassaapput siniffissaqanngitsut (ineqanngitsut), inimini inuusinnaanngitsut taamaalillutillu inigisaq annaassallugu navianartorsiulerlutik

ikiorneqanngikkunik. Angerlarsimaffeqannginneq arlalinnik isumaqarpoq, tassa akulikitsumik ajornartorsiutinit allanik tunngassuteqartarami, inissamik amigaa-teqaannarnani. Imigassaq- aamma ikiaroorartunik atuineq, atuinerit assigiinngitsut, tarnikkut anniaateqarneq, persuttaaneq, pinerluttuliorneq, suliffeqarfinnut atassuteqarneq pitsaavallaanngitsoq, attaveqaaqatigiinnermi amigarneq, nuuginnaavilluni tunngaveqarnanilu inuuneq, taakkuupput ajornartorsiutit ilaannai angerlarsimaffeqannginnermut attuumassuteqartut¹⁰.

Isumasiuut alla VIVE-p angerlarsimaffeqannginnermi kisitsinermini atorpaat:

Angerlarsimaffeqanngitsutut inuit inissisimasut tassapput inigisamut Ineeqqamulluu nniit (pigisaaq imaluunniit attartugaaq) nammineq oqaasissaaqanngitsut, kisianni ineqarallarnissanut allanut innersuunneqartut, imaluunniit ilaquuttaminni, kammalaa-timinni imaluunniit ilisimasarisaminni isumaqatigiissutsimik atsiornikuunatik ineqarallartut. Angerlarsimaffeqanngitsullu inuit tassaapput unnuiffissaaqanngitsut¹⁰.

Norgemi najugaqarfissaaqanngikkaanni angerlarsimaffeqanngitsutut nalilerneqartarput. Isumasiuut imaappoq:

Inuit najugaqarfissaaqanngitsut tassaapput nammineq inigisamut pigisaminnut imaluunniit attartukkaminnut oqaasissaaqanngitsut, innersuunneqarnikuullutillu inissaqarallarnissamut kammalaatimini, ilisimasarisaminni imaluunniit ilaquuttaminni, paaqqinnittarfimmiittut imaluunniit pinerluttunik isumaginnittoqarfimmiittut anisussaassullu / iperagaasussaassullu qaammatini marluk iluanni nammineq inissaqaratik, inuillu silami sinittartut imaluunniit unnuiffissaaqanngitsut. Inuit ataavartumik qanigisaminni najugaqartut imaluunniit inissami attartukkami najugaqartut najugaqarfissaaqanngitsunut naleqqutinnngitsoq [nammineq nutsigaq]¹¹.

Isumasiuut **finskisut assersuut**:

Inuit angerlarsimaffeqanngitsut tassaapput silami najugaqartut, angerlarsimaffeqanngitsunut unnuisarfimmiikkallartut paaqqinnittarfimmiittullu inissamit amigaa-teqarneq peqqutigalugu (ass. qimarnguiit, paaqqinnittarfik, tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortaarfik, paaqqinnittarfiit ineriartornermut akornuteqartunut). Aamma

parnaarissat iperagaanikut inissaqanngitsut angerlarsimaffeqanngitsutut taaneqartarput. Aammattaaq angerlarsimaffeqanngitsut tassaapput kammalaatiminni ilaqtaminni angalasunilu najugaqallartut [tuluttuumiit nammineq nutsigaq]¹².

Danskisut isumasiuutit qulaanniittut isumaginninnermit neqeroorutinik atuisunut angerlarsimaffeqanngitsunullu ersiinnartunut naleqqupput. Norskit finskillu isumasiuutaani innuttaasunit eqimattaq annertoq ilaavoq, pisortatigut paaqqinnittarfinni parnaarisvinni, paarnaarussiveqarnermi napparsimmavillu najugaqartut.

Canadami naalackersuisoqarfik angerlarsimaffeqannginnermit isumasiuut saqqummersippaa, nunat inoqqaavi ilaatinneqarlutik. Imaappoq:

Nunat inoqqaavi nunasiaataaneq, nalaataqarnermit timikkut tarnikkulluunniit kingunerlutsitsinerit aamma / imaluunniit isumaginninnikkut, piorsarsimassutsikkut, aningaasaqarnikkut politikkikkullu pissutsit peqqutigalugit piitsunngortut. Angerlarsimaffeqanngitsut tassaapput navianartumiit navianartunut unnuiffissaminni nuuttaqattaartut, inuit aqqusinermi inuusut, sofamiit sofamut unnuisaqarttaarneq, angerlarsimaffeqanngitsunit unnuisarfinni atuisuusut, sapernartuni (akisuuni), naammaginangitsuni, naammaannartuni navianartunilu najugaqartut, imaluunniit aaliangersimasumik najugaqanngitsut; tamarmik atuupput, utoqqaassuseq suugaluarpat, akunnittarfimmiissimagaluarpat (soorlu napparsimmavinni, tarnikkut peqqinneq pinngitsoorsinnaanerlu, katsorsarfiit, parnaarussiviit, half-way illut), angerlarsimaffinniit toqqissisimanngitsuniit atuinermiit kinguneranik qimaaneq, inuusuttullu inissiani neqeroorutini assigiinngitsuni nuuttaqattaartut [tuluttuumiit nammineq nutsigaq]¹³.

Isumasiuutit naalagaaffiit qullersanni unammillernarput. Europa (EU) ataatsimut isumasiuteqanngilaq. FN-imut aamma atuuppoq, nalinginnaasumillu angerlarsimaffeqannginnermut isumasiuutissamut siunnersuutissaqarani. FN- ataatsimiititaliarsuaq Isumaginninnermut Ineriartornermi 2020-mi angerlarsimaffeqannginneq pillugu aalajangersagaq siulleq saqqummersippaa. Angerlarsimaffeqannginnermit isumasiuutimik aaliangersimasumik saqqummertoqanngilaq - oqaatigaalu ajornartorsiut qanoq ajornartiginersoq.

Inuit 1,6 milliardit inissaminnik toqqissisimanangitsumik inissisimasut missingersorneqarpoq, aamma inuit 15 millionit ukiumut angerlarsimaffimmiit anisinneqartartut missingersorneqarluni.

FN-ip angermarsimaffeqannginnermit sulinermi isumasiuutaa:

Sulinermi taaguut angerlarsimaffeqannginneq periusitut nassuiarneqarsinnaavoq, inuk imaluunniit illoqatigiit inissanik inissaqarlutik amigartut, annertuumik piginaanitik killilersinnaallugu, aammattaaq inooqatigiinni attuumassuteqarnernut killilernerqarsinnaalluni. Inuit pineqarput aqqusinermi inuusut, allani ammaannartuni imaluunniit unnuisarfimmi inuusut. Naalagaaffiit inatsisaani naapertorlugu angerlarsimaffeqannginneq aamma inuit pineqarsinnaapput ineqartut ilungersunartut naammaginangitsullu, nunaat piginagu tunngaviusumillu pisariaqartitaminut isersinnaanatik [nammineq nutsigaq]¹⁴.

Naalagaaffimmit isumasiuut pingaaruteqarnera

Naalagaaffimmi isumasiuut pingaaruteqarpoq, tassa taaguut eqimattami innuttaasuni inissinnaagamiuk, taaguutimit sinaakkusiulersinnaallugu - tulliullugulu aaliangersimasumik pisinnaatitaaffinnilu aaliangerimasunik isumaginninnermi suliniuteqalersinnaalluni.

Ilinniartut assersuutigalugu isumasiuummit sinilersorneqarput, pisinnaatitaaffiit arlallit isumannaarlugit.

Isumasiuut allaffissornikkut piunasaqaataavoq ilinniakkami akuerisaanissaq - taamaalilluni arlalinnik pisinnaatitaaffealissaaq assersuutigalugu kollegiataarnissamut (initaarnissamut-tapiissut), ilinnialernissamut tapeqarluni ikiuut, allagartaq ilinniarnermut uppernarsaat ilinniartutullu neqeroorutit suliffeqarfinni ilaanni il.il.

Assingusumik takorloorneqarsinnaavoq ataavartumik suliniutissat sanassallugit, angerlarsimaffeqannginnermut tunngasussat. Inissaqarsinnaanissamut (initaarnissamut-tapiissut), aningaasaqarnikkut sinaakkusiussalerlugu inuunissamut oqinnerusumillu ilinniarfeqarfinnut tigersaasinnaaneq, annertunerusumik suliffeqarfinni ilaatitsinissamut suliniuteqarneq, aningaasaqarnikkut ikiuineq, peqqissartinnermut ikiortinneq, isumaginninnikkut ikiortinneq il.il.

Angerlarsimaffeqannginnermit isumasiutinik Kalaallit Nunaanni saqqummiissinissaq

Silarsuarmi tamarmi angerlarsimaffeqannginnermit isumasiuutimik peqanngilaq. Isumaginninnermi ajornartorsiutaavoq, malunniutaalluni assut assigiinngitsutigut. Nunat ilaat sivilisunerusumik politikikkut ileqqussarivaat, sammisami allanut sanilliullugu. Kisianni nalinginnaasumik akuerisaavoq, angerlarsimaffeqannginneq ataavartumik isumaginninnermi ajornartorsiutaasoq, pinaveersaartinneqarsinnaalluni akerlerineqarsinnaallunilu politikikkut suliniuteqaraanni. Tamanna aallaavigalugu politikikkut suliniuteqartariaqarpoq angerlarsimaffeqannginnermit isumasiuutilerlugu, taama suliniutit assigiinngitsut eqimattami innuttaasunit angusassamik toraagalerlugu, isumasiuutilerinnermi tulluortoq. Assersuutit isiginiarneqarsinnaapput, angerlarsimaffeqannginnermit isumasiuutit quppernerpassuarnik naammaginantumik immerniarsarineqartut. Tunngavilersuisoqarluarsinnaavoq annertunerusumik isumasiuuteqarpat, kisiannilu isumaginninnermi sullinniakkat pillugu sulinissaq ajornakusoortilersinnaallugu, tassa nassuiaat immikkuullarissumik isumaginninnermi suliniuteqarneq inissiiniarnermilu ajornakusoortitsilissagami.

Uani ataqatigiinnermi angerlarsimaffeqannginnermit isumasiuut naatsoq toqqarneqarneqarpoq, marlunngorlugit immikkoortillugit. Ersinngitsumik / isertortumik angerlarsimaffeqannginneq. Aammattaaq oqaatiginiarneqartoq pingaarnertut aappaattut immikkoortiterinnermi atuuppoq, soorlu: angerlarsimaffeqannginnissamut qanittut angerlarsimaffeqannginnissamullu navianartorsiorneq.

Angerlarsimaffeqannginneq isumaginninnerni immikkoortunut arlalinnut naleqquppoq. Pingaaruteqarpoq, angerlarsimaffeqannginnermi eqqaamaneqassasoq inuit assigiinngitsuusut, illersorneqaratik inuupput (silami, majuartarfinni unnuillutik, tuperni, angallatini, inissiakkuni il.il.) - inuit ilai illersorneqarnerullutik inuupput soorlu angerlarsimaffeqanngitsunut unnuisarfimmi, kialaarfimmi, inissiamiikkallarneq, eqimattamut angerlarsimaffeqanngilernissamut navianartorsiortut.

Inunnet piffissami ilaanni inuunerminni inissisimaffimmini inissisimarusunngitsut pingaarnertut immikkoortumiipput imaluunniit pingaarnertut aappaattut immikkoortumiillutik:

Inuit inissisimaffimmini isumalluuteqanngitsut, nammineq unnuisarfiit toqqarsinna-anagit toqqissisimanartut sillimmanartullu, inatsisitigut piffissamik aalajanger-simangitsumik najugaqarsinnaapput.

Pingaarnertut immikkoortiterinerit

Ersittumik angerlarsimaffeqannginneq

Ersittumik angerlarsimaffeqannginnermi eqimattat takuneqarsinnaasut pineqarput. Atuisut isumaginninnermit sullinneqartut (sullinneqarnermi atuisuusut), unnuisarfimmi unnuisarfinnilu pisortani assinganik atuisuupput imaluunniit privatimik neqeroorutinik (ass. containerini inissiat), angerlarsimaffeqanngitsunut unnuisarfinnik, kialaarfinni, isumaginninnermi ulluunerani neqeroorutinik atuisuullutik il.il. Inuusinnaapput silami qimaaffissarsiortut, majuartarfinni unnuiffissarsiortut, tuperni, angallatini, inissiani atorunnaartuni qimaaffissarsiorsinnaallutik il.il.

Ersinngitsumik / isertortumik angerlarsimaffeqannginneq

Ersinngitsumik imaluunniit isertortumik angerlarsimaffeqannginnermi eqimattat pineqarput ilaquuttaminni, kammalaatiminni, qanigisaminni ineqarallartut, pissutigalugu pineqartut allamik inissaminnik imaluunniit nammineq inissaminnik toqqaanissaminnik periarfissaqannginnamik.

Uani immikkoortumi sofami unnuineq sofamilu unnuiniarluni imminut atortittarneq atuupput. Eqimattamiipput arnat, angummik najugaqartut siniffissaqarniassammata.

Pingaarnertut aappaattut immikkoortiterinerit

Angerlarsimaffeqannginnissamut navianartorsiorneq

Inuit inigisaminnik annaasaqanngujuortut pissutigalugu ineqarnermut akiligassaqaramik, inigisaminni naammagittaalliutigineqarsimagamik, avisimagamik imaluunniit ass. angerlarsimaffimmi persuttaaneq peqqutigalugu. Uani immikkoortumi parnaarissat inuusuttullu paaqqinnittarfinniittut ilanngunneqarsinnaapput, inissiassaqaanngitsut inissiivimmeereepata. Aammattaaq inuit ilanngunneqarsinnaapput initaaqqinnissaminnut ikorsiinnermi neqeroorutini najugaqartut. Arnat persuttaanermi inuusut qimaarusuttullu. Uani immikkoortitami inuit aamma ilaapput ulikkaaqqasuni illumiittut / inissianiittut.

Angerlarsimaffeqannginnissamut qanittut

Inuit nammineq inigisaminni najugaqartut, kisianni tarnikkut suussusernerit peqqutigalugit soorlu annilaanganeq, malersorneqarsorineq assingusullu inissiamiisinnaanatik tapersersorneqanngikkunik, ilaatigut iluaqutigisinnaallugu najugaqatigiiffinni najugaqarunik.

Najoqutassiat

1. Fazel, S., Geddes, J. R. & Kushel, M. The health of homeless people in high-income countries: Descriptive epidemiology, health consequences, and clinical and policy recommendations. *The Lancet* 384, 1529-1540 (2014).
2. Fitzpatrick, S. Explaining homelessness: A critical realist perspective. *Housing, Theory and Society* 22, 1-17 (2005).
3. Arnfjord, S. *Grønlands Socialpolitik - udfordringer & nye veje*. (Upress (under udarbejdelse), 2022).
4. Inatsisartut. *Landstingsforordning nr. 15 af 20. november 2006 om offentlig hjælp*. (Grønlands Hjemmestyre, 2006).
5. Greenlandic Red Cross. *Sårbare Grupper i Grønland - Kalaallit Røde Kors' Sårbarhedsundersøgelse 2017-2018*. (2018).
6. Barak, G. *Gimme Shelter - A Social History of Homelessness in Contemporary America*. (Praeger, 1991).
7. Hansen, K. E. & Andersen, H. T. *Hjemløshed i Grønland*. 199 (Statens Byggeforskningsinstitut, 2013).
8. Brandt, P. *En pamflet om hjemløshed : refleksioner over og kritik af den gennemførte hjemløsestrategi og den efterfølgende evaluering*. 47 sider (Projekt Udenfor, 2013).
9. Pleace, N. Housing First in Europe: the solution to homelessness?
www.youtube.com/watch?v=O62RmUhuC5g (2018).
10. Isumaginninnermut aqutsisoqarfik. *Nationale retningslinjer for indsatsen mod hjemløshed*. (Socialstyrelsen, 2020).
11. Dyb, E. *Færre bostedsløse - hva er forklaringen?* (By- og regionforskningsinstituttet NIBR - OsloMet, 2019).
12. Tilastokekus. Concepts - Homeless. https://www.stat.fi/meta/kas/asunnoton_en.html (2021).
13. UN - Commission for Social Development. *High-level Panel Discussion on the Priority Theme "Affordable Housing and Social Protection Systems for All to Address Homelessness"*. 4
www.un.org/development/desa/dspd/wp-content/uploads/sites/22/2020/06/chair-summary-csod58-priority-theme-panel.pdf (2020).
14. Kevin Perry-mut uunga piareersaanermut qujanaq.
www.canada.ca/en/employment-socialdevelopment/programs/homelessness/directives.html#h2.2.